

24.01.2019

Kansliapäällikkö

---

15 §

Liikenneliikelaitoksen organisaatiomuotoa koskevan selvitystyöryhmän asettaminen

HEL 2019-000578 T 00 00 02

Päätös

Kansliapäällikkö päätti asettaa liikenneliikelaitoksen organisaatiomuotoa selvittävän työryhmän seuraavasti:

Työryhmän nimi on HKL:n organisaatiomuoto -työryhmä.

Työryhmän toimikausi on 1.2.–31.5.2019.

Työryhmän tehtävänä on selvittää liikenneliikelaitoksen toimintojen yhtiöittämistä ottaen huomioon aiemmin tehdyt organisaatiomuotoa koskevat selvitykset, toimintaympäristössä tapahtuneet ja näköpiirissä olevat muutokset sekä joukkoliikenteen kilpailuttamiseen liittyvä kehitys. Työryhmän tulee toimikautensa puitteissa valmistella esitys liikenneliikelaitoksen yhtiöittämisestä, jos se on perusteltua tehtävän selvityksen perusteella.

Työryhmän jäsenet:

- rahoitusjohtaja Tuula Saxholm, kaupunginkanslia, puheenjohtaja
- talousarviopäällikkö Matti Malinen, kaupunginkanslia, varapuheenjohtaja
- toimitusjohtaja Ville Lehmuskoski, HKL
- konserniohjauksen päällikkö Atte Malmström, kaupunginkanslia
- yksikön johtaja Karoliina Rajakallio, HKL
- kaupunginlakimies Jenni Rope, kaupunginkanslia
- henkilöstön edustajana pääluottamusmies Tuula Metsäketo-Korkalainen, HKL.

Työryhmän sihteereiksi nimetään erityissuunnittelija Tiina Leinonen kaupunginkansliasta ja hallintojohtaja Yrjö Judström liikenneliikelaitoksesta.

Työryhmä voi käyttää työnsä tukena ulkopuolisia asiantuntijoita.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

24.01.2019

Kansliapäällikkö

Taustaa

Liikenneliikelaitoksen (HKL) organisaatiomuotoa on tarkasteltu aiempina vuosina, viimeksi vuonna 2014. Kaupunginkanslian ja HKL:n edustajista koottu selvitystyöryhmä valmisteli silloisen strategiaohjelman kirjauksen perusteella ehdotuksen HKL:n operatiivisen toiminnan ja infran toimintamallin järjestämisestä.

Keskeisimmät tavoitteet tulevaan toimintamalliin liittyen olivat 1) HKL:n operointitoiminnan kilpailukykyisyyden parantaminen pitkällä tähtäimellä ja 2) seudullisten infraan liittyvien ratkaisujen mahdollistaminen. Lisäksi yhtenä tavoitteena oli monipuolisempien rahoitusjärjestelyjen mahdollistaminen tulevien suurten joukkoliikenneinvestointien toteutuksessa.

Kaupunginhallitus merkitsi 9.6.2014, 679 § työryhmän selvityksen tiedoksi. Varsinainen päätöksenteko HKL:n yhtiöittämisestä osittain tai kokonaan jäi esittelijän ehdotuksen mukaisesti odottamaan metropolihallintoon liittyvien joukkoliikennettä koskevien ratkaisujen selkiytymistä ja varainsiirtoverotukseen liittyvien tulkintakysymysten ratkeamista.

Toimintaympäristön muutos

Kaupunginhallituksen vuonna 2014 tekemän päätöksen jälkeen HKL:n organisaatiomuodon muuttamiseen, yhtiöittämiseen, liittyneet varainsiirtoverotuksen tulkintakysymykset ovat ratkenneet ja verohallinnon aiemmasta poikennut tulkinta on todettu korkeimmassa hallinto-oikeudessa perusteettomaksi. Myös silloiset metropolihallintoa koskevat selvitykset ovat päättyneet, joten mahdollisen organisaatiomuutoksen esteet ovat poistuneet. Samaan aikaan joukkoliikenteen ja HKL:n toimintaympäristö on voimakkaassa murroksessa.

HKL:n yhtiöittäminen on pitemmällä aikavälillä todennäköisesti välttämätöntä ainakin operoinnin osalta kilpailuneutraliteettiin liittyvistä syistä, koska liikelaitos ei voi kuntalain mukaan toimia kilpailutilanteessa markkinoilla. HKL:n nykyinen yksinoikeussopimus Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) kanssa raitiotieliikenteen operoinnista päättyy vuonna 2024. Uuden yksinoikeussopimuksen tekemiselle ei ole juridista estettä, mutta yksinoikeuden jatko on riippuvainen HSL:n tahotilasta.

HSL harkitsee parhaillaan tulevan Raide-Jokerin operoinnin järjestämistä ja HKL on tehnyt HSL:lle tarjoutumisen operoinnista. Jos HSL ei hyväksy HKL:n tarjoutumista ja tee suoraan sopimusta HKL:n kanssa, vaan päättää kilpailuttaa Raide-Jokerin operoinnin, ei HKL voi liikelaitoksena osallistua tarjouskilpailuun.

24.01.2019

Kansliapäällikkö

Joukkoliikenteen toimintaympäristön muuttumista osoittaa myös se, että HSL on viemässä lähijunaliikenteen kilpailutusta eteenpäin. Kilpailutus on tarkoitus ratkaista huhtikuussa 2020. Valittu operaattori aloittaisi kilpailutetun lähijunaliikenteen HSL-alueella kesäkuussa 2021.

Selvitystyön käynnistäminen

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti toimintaympäristön muuttuessa ja palvelutuotannon vaihtoehtojen lisääntyessä kaupungin oman organisaation ja kaupunkikonsernin rakennetta tarkastellaan avoimesti sen varmistamiseksi, että kaupungin toimintojen ja palvelujen kokonaisuus on järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Kaupunkistrategian kirjaukset, toimintaympäristössä jo tapahtuneet ja todennäköiset tulevat muutokset sekä pitkäaikainen kilpailuttamiskehitys huomioon ottaen on tarpeen käynnistää uusi HKL:n organisaatiomuotoa koskeva selvitys. Selvityksessä tulee ensisijaisesti selvittää HKL:n yhtiöittämistä, jotta voidaan edistää varautumista joukkoliikenteen operoinnin kilpailuttamiseen. Selvitystyön valmistumisen jälkeen on mahdollista arvioida tarkemmin mahdollisen yhtiöittämisen tarkoituksenmukaista toteuttamisajankohtaa.

Lopuksi

Työryhmän jäsenet nimeävät tarvittaessa varajäsenensä työryhmän ensimmäisessä kokouksessa. Työryhmä voi tarvittaessa asettaa alatyöryhmiä, joiden jäsenet voivat olla muitakin kuin organisaatiotyöryhmän jäseniä. Lisäksi työryhmä voi hankkia työskentelynsä tueksi asiantuntijapalveluita ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Työryhmä antaa selvitystyöstään loppuraportin 31.5.2019 mennessä.

Työryhmään nimettävät jäsenet on valittu asemansa ja asiantuntemuksensa perusteella.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kansliapäällikkö asettaa kahta tai useampaa toimialaa käsittelevät työryhmät.

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

24.01.2019

Kansliapäällikkö

Työryhmään nimetyt

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

24.01.2019

Kansliapäällikkö

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 15 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

24.01.2019

Kansliapäällikkö

Sami Sarvilinna
kansliapäällikkö

Tuula Saxholm
rahoitusjohtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 24.01.2019.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566